

Nr. 75

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 juni 2009

Van 24 tot en met 26 juni vond in New York de VN-conferentie *The financial and economic crisis and its impact on development* plaats, waarbij ik Nederland heb vertegenwoordigd. Met deze brief informeer ik u over de resultaten van deze conferentie.

Inleiding

Nu de conferentie over de economische crisis en de gevolgen voor ontwikkelingslanden vorige week positief is afgerond, ligt er een ambitieuze werkagenda voor de VN gericht op de verbetering van het financieel-economische stelsel. Er is overeenstemming bereikt over een agenda voor de bestrijding van de crisis, zoals vastgelegd in de Slotverklaring, die bij deze brief is gevoegd.

Deze brief gaat achtereenvolgens in op de plaats van de conferentie in een bredere context, de belangrijkste uitkomsten en op het vervolg van deze conferentie.

De VN en de crisis: een multilateraal momentum

De conferentie markeert het moment waarop de VN zijn verantwoordelijkheid neemt om bij te dragen aan het bestrijden van de crisis. Een mondiaal probleem vergt een mondiale, multilaterale oplossing. Het is cruciaal dat de VN als organisatie waarin alle landen, inclusief de ontwikkelingslanden, zijn vertegenwoordigd hierbij een rol speelt, uiteraard in samenwerking met de andere multilaterale instituties.

Nederland heeft hierbij, met mijn betrokkenheid bij het werk van de commissie Stiglitz, de co-facilitator-rol van de Nederlandse PV in New York en met mijn rol als *Special Envoy* van de Voorzitter van de Algemene Vergadering voor deze conferentie, zijn verantwoordelijkheid genomen. Het wordt gewaardeerd dat Nederland een brugfunctie heeft kunnen vervullen tussen de VS, de EU en de G77. Het belang van de conferentie

voor ontwikkelingslanden, en ook voor de andere landen inclusief Nederland, rechtvaardigt dit.

Resultaten

Na weken van moeizame onderhandelingen hebben de facilitatoren een slotdocument opgesteld dat door alle lidstaten is goedgekeurd. De ontwikkelingslanden, verenigd in de G77, bleken positief te staan tegenover de tekst en konden deze volledig onderschrijven. Het bleef nog enige tijd onzeker of ook de VS kon instemmen met het document, maar uiteindelijk is ook de VS akkoord gegaan met de slottekst.

Ik ben in mijn speech ingegaan op de prioriteiten zoals deze ook in de Kamerbrief over de Nederlandse inzet zijn verwoord. De ontwikkelingslanden dreigen de dupe te worden van een crisis waarvoor ze geen verantwoordelijkheid dragen. Dit mag niet gebeuren, de inspanningen in het kader van de Millennium Ontwikkelingsdoelstellingen mogen niet verslappen. Hiervoor is mondiale betrokkenheid nodig en de VN is de organisatie die de legitimiteit heeft hierbij een rol te spelen. Dit is de reden geweest dat ik de uitnodiging van de Voorzitter van de Algemene Vergadering om zijn *Special Envoy* te zijn voor deze conferentie, heb aanvaard. Ik heb daarbij gewezen op het belang van een effectieve *follow up*, onder verantwoordelijkheid van de VN. Ik heb voor de uitwerking van de langere termijnagenda ook het belang van de analyse van de Commissie Stiglitz benadrukt. Daarnaast heb ik gewezen op het belang van voldoende beleidsruimte voor ontwikkelingslanden en het indammen van illegale geldtransacties waardoor er jaarlijks meer geld uit ontwikkelingslanden weglekt dan dat er via ontwikkelingssamenwerking binnenkomt. Tenslotte heb ik een lans gebroken voor het nakomen van de hulp-toezeggingen, die onmisbaar zijn nu de particuliere geldstromen naar ontwikkelingslanden opdrogen, de handel afneemt en de investeringen teruglopen.

In de eindverklaring komen onze beleidsprioriteiten grotendeels terug. Voorbeelden hiervan zijn het belang van een succesvolle uitkomst van de Doha handelsronde voor verbeterde markttoegang voor producten uit ontwikkelingslanden, het tegengaan van protectionisme, het nakomen van gedane OS-toezeggingen in concrete termen en het tegengaan van illegale geldtransacties. Ook spreekt de tekst over het «stroomlijnen» van conditionaliteiten. Naast korte termijn maatregelen gaat de verklaring in op acties voor de langere termijn, waaronder verbetering van de effectiviteit en coherentie van de VN, een grotere stem voor opkomende economieën en ontwikkelingslanden bij de internationale financiële instellingen, en de wenselijkheid van nader onderzoek naar de mogelijkheid en haalbaarheid van een efficiënter reservevalutasysteem.

Deze conferentie stond vooral in het teken van ontwikkelingslanden. De uitkomst is ook voor Nederland van belang, omdat het wereldwijd aanpakken van de crisis voor een internationaal georiënteerd land als Nederland belangrijk is vanuit het perspectief van internationale handel, investeringen en wereldwijde kansen voor Nederlandse bedrijven.

Een multipolaire wereld

Het uitwerken van de maatregelen waartoe nu wordt besloten, zal veel discussie opleveren. Er bestaan nu eenmaal grote verschillen van inzicht over mondiaal economisch beleid. Die internationale discussie over oplossingen is goed en bewijst de grote waarde van deze top. De periode waarin kritiek op het dominante neoliberale model niet serieus werd genomen, is definitief voorbij. Zo bevat de slotverklaring initiatieven die

een paar jaar geleden nog taboe waren, zoals bijvoorbeeld een analyse van de mogelijkheden voor een nieuw mondiaal reservesysteem en het aankaarten van wijzigingen van de machtsverhoudingen bij de Wereldbank en het IMF. De aanbevelingen van de Commissie Stiglitz hebben hierbij een belangrijke rol gespeeld en zullen bij de *follow up* van de conferentie een belangrijke rol blijven spelen.

Vervolg van de conferentie

De volgende stap is dat de agenda die deze conferentie heeft opgeleverd wordt uitgevoerd. Hiervoor wordt onder meer een *working group* *geformeerd die alle onderwerpen die zijn behandeld en die in het Slotdocument staan, uitwerkt en follow up* geeft. Hierover wordt dan gerapporteerd aan de Algemene Vergadering. Ook de ECOSOC krijgt een rol bij de vervolgstappen.

Nederland zal hierbij een actieve rol blijven spelen. Hoe deze precies zal worden ingevuld, wordt de komende weken en maanden bepaald. Ik ben blij een bijdrage te hebben kunnen leveren aan het tot een succes maken van de conferentie en zal mij inzetten voor de *follow up* er van.

Mede namens de Minister van Financiën,

De minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
A. G. Koenders